

Kajaanin Mamselli -liikelaitos

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Kajaanin Mamselli -liikelaitoksen liikevaihto vuoden 2024 puolivuotistilanteessa on 6,331 miljoonaa euroa. Liikevaihto ylittää jaksotetun talousarvion 0,253 miljoonalla eurolla. Liikevaihto on hieman vertailuvuoden tason yläpuolella. Mamselli ei päätöksellään korottanut asiakashintoja vuodelle 2024, mikä selittää liikevaihdon maltillisen muutoksen. Mamsellin liikevaihdesta sivistyksen (perusopetus, varhaiskasvatus) ateriapalvelut käsittivät n. 54 prosenttia / 3,45 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi ateriämäärien arvioitua korkeamman kysynnän vuoksi. Ravintolat ja kahvilat kokonaisuudessa liikevaihto kutistui vertailuvuodesta. Merkittävin tekijä oli Kampus- alueella toimineen NetCafen sulkeminen vuodenvaihteesta. Puhtaanapitopalveluissa liikevaihto kokonaisuudessaan kehittyi arvioidun ja vertailuvuoden mukaisesti.

Mamsellin tulos oli puolivuotistilanteessa lievästi (-29 615 euroa) alijäämäinen. Vertailuvuoden vastaavasta ajankohdasta tulos on heikentynyt 133 345 euroa. Ylijäämän kutistumista selitti yleisen kustannustason merkittävä kohoaminen. Erityisesti materiaalit ja palvelut (elintarvikkeet) erässä kustannuksen kohosivat merkittävästi edellisvuodesta liikevaihtoon nähden. Talousarvioon nähden elintarvikemenot ovat toteutuneet arvioidusti. Mamsellin sisäänostohinnat ovat jatkaneet kohoamista katsauskaudella. Henkilöstömenot euromääräisesti ylittivät jaksotetun talousarvion, mutta liikevaihtoon suhteutettuna ollaan lähellä tavoitetta. Henkilöstömenot ovat kutistuneet vertailuvuodesta. Edellisvuonna vastaavana aikana KVTES- henkilöstölle maksettiin euromääräiset kertapalkkiot. Mamselli on jatkanut henkilöstöresursoinnin tarkastelua talouden tasapainottamistavoitteiden mukaisesti. Toinen merkittävä tekijä ylijäämän kutistumiselle oli Mamsellin päätös pidättäytyä asiakashintojen korotuksilta vuodelle 2024. Mamselli on lisäksi toimillaan tehnyt kipeitä päätöksiä talouden turvaamiseksi mm. sulkemalla kannattamattomia yksiköitään Netcafe (2024), henkilöstöravintola Kajateria ja Kaukametsän ravintolapalvelut (2023). Määräaikaisten työntekijöiden palkkamenot ja työvoimanvuokrausmenot ovat yli kunnianhimoisen talousarviotavoitteen. HTV- tietojen ajantasaisuudessa / saatavuudessa on ollut puutteita, mikä on heikentänyt toiminnan johtamista, analysointia ja ennustettavuutta. Vuokratyövoimalla on kyetty korvaamaan henkilöstön pidempiä poissaoloja kriittisesti arvioituissa kohteissa ja siten turvaamaan palvelun laadun eheys. Työterveyshuoltomenot ovat ylittäneet jaksotetun talousarvion puolivuotistilanteessa 46 530 euroa. Poikkeaman taustalla on budjetointierhettä. Mamsellin toiminnan kannattavuutta haastoi ateriapalvelut sekä ravintolat ja kahvilat toiminnot. Puhtaanapitopalvelut saavutti lievän ylijäämän, missä ylijäämä kutistui edellisvuodesta. Mamsellin on jatkettava talouden tasapainottamistoimenpiteitä.

Mamsellissa ei toteutunut merkittäviä riskejä.

Mamsellille on asetettu kuluvalle vuodelle sitovia taloudellisia tavoitteita, mitkä edellyttävät ylijäämäisen tilikauden tuloksen saavuttamista. Mamselli ei yllä puolivuotistilanteessa näihin asetettuihin tavoitteisiin. Vaikkakin koko vuoden taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen on edelleen mahdollista, Mamselli on veloitettu jatkamaan toimintojen tarkastelua menopuolen toimintakulujen hillitsemiseksi.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa liikelaitoksen johtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2024	Toteutunut 30.6.	Tila
Peruspääoman korko	4% (12 000 €)	Raportointihetkellä tavoitteesta ollaan jäljessä tuloksen ollessa lievästi alijäämäinen.	Ei toteudu ☐
Tilikauden ylijäämä ennen varauksia	> 0 euroa	Raportointihetkellä tavoitteesta ollaan jäljessä tuloksen ollessa lievästi alijäämäinen.	Ei toteudu ☐

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2024	Toteutunut 30.6.	Tila
Palvelutuotannon toteutuminen kilpailukykyisesti, omakustannehintaan	Kulurakenteiden toteutuminen tavoitteiden mukaisesti	Asiakaskohtaiset vuositavoitteet saavutetaan	KAMK:n ravintolaliiketoimintaa lukuun ottamatta asiakaskohtaiset, taloudelliset tavoitteet on saavutettu.	Toteutuu osittain
Vaikutetaan positiivisesti Mamsellin henkilöstön pito- ja vetovoimatekijöihin	Pito- ja vetovoimatavoitteiden saavuttaminen	Pitovoima 5 % Vetovoima 3,59	Vetovoima 17,0 (tavoite 3,59) Vetovoimatavoitteet saavutettiin. Tässä merkittävä rooli NextLevel-hankkeen aktiivisella panostuksella. Pitovoima 2,18 % , joten Mamsellin henkilöstön vaihtuvuus jäi arvioitua pienemmäksi.	Toteutuu

Lapset ja nuoret

Asiakastyytyväisyyden säännöllinen mittaaminen	Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-4	Käyttjäasiakkaat 3,05 Sopimusasiakkaat 3,05	Saadut palautteet käsitellään viikoittain Mamsellin tuotantotiimissä. Laaja asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan kaikissa asiakasryhmissä syksyn aikana.	Toteutuu osittain
--	------------------------------------	--	---	--

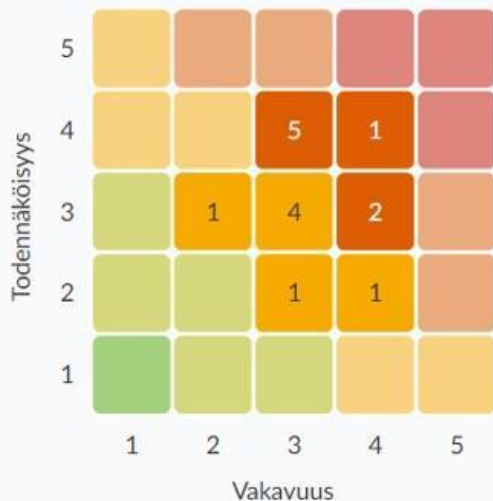
Kestävä kehitys

Kestävää kehitystä tukevien toimintamallien edistäminen yhdessä asiakkaiden kanssa	Toimialakohtaiset vastuullisuutta tukevat toimintamallit/ kokeilut	Toimintamallien/ kokeilujen edistäminen on toteutunut asiakaskohtaisten suunnitelmien mukaisesti	Vastuullisuusasioita edistetty suunnitellusti yhdessä asiakkaiden kanssa.	Toteutuu
--	--	--	---	---

Riskien hallinta

20 – 25	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
10 – 16	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
4 – 9	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
1 – 4	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Kohde	Riskialue	Riski	RL
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.2.1. Taloudelliset riskit	Kaupungin talous ei ole pitkällä tähtäimellä tasapainossa.	16
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.2.1. Taloudelliset riskit	Tuotteiden ja palveluiden hinnoittelu ei vastaa kustannuksia.	12
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.3.1. Operatiiviset riskit	Osaavan henkilöstön saatavuus	12
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.3.1. Operatiiviset riskit	Henkilöstön jaksaminen	12
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.4.1. Vahinkoriskit	Keittöön kriittisten tuotantolaitteiden ja koneiden rikkoutuminen	12
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.1.1. Strategiset riskit	Mamselli menettää yhden tai useamman merkittävän asiakkuuden	12
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.1.1. Strategiset riskit	Asiakastarpeiden nopeat ja ennakoimattomat muutokset	12
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.2.1. Taloudelliset riskit	Omistajan asettamia tuottovaatimuksia ei saavuteta	12
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.1.1. Strategiset riskit	Kilpailukyvyyn heikentyminen	9
Liikelaitokset > Kajaanin mamselli	2.2.1. Taloudelliset riskit	Kustannusrakenne ei joustaa kysynnän muutoksiin.	9

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Sopimushallinta	Sopimusasiakirjojen tallentaminen tiedonohjaussuunnitelman ja sovittujen vastuiden mukaisesti.	Sopimushallinta ajan tasalla
Tietohallinto ja tietoturva	Palvelussuhteen muutoksissa esihenkilöt huolehtivat tarvittavat laite- ja käyttöoikeusmuutokset. Käyttöoikeuslistojen ajantasaisuus tarkistetaan kaksi kertaa vuodessa.	Tarvittavat käyttöoikeus- ja laitemuutokset toteutettu. Toive käyttöoikeuslistojen säännöllisestä toimittamisesta esihenkilöille esitetty kaupungin tietohallinnolle.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Esihenkilöt tarkistavat talousraportit kuukausittain ja ilmoittavat epäselvyyksistä tai virheistä controllerille. Controller pitää kuukausittain tiimien talouspalaverit.	Sovitut toimintamallit käytössä
Kirjanpito ja maksuliikenne	Kassojen tarkastukset tehdään vuosisuunnitelman mukaisesti. Lipaskassat lasketaan päivittäin dokumentoidusti	Sovitut toimintamallit käytössä
Henkilöstöasiat	Pyritään turvaamaan riittävät henkilöstöresurssit kehittämällä monikanavaista rekrytointia, vaalimalla hyvää työnantajamielikuvaa sekä tuottamalla englanninkielistä ja visuaalista perehdyttämismateriaalia. Esihenkilöt kirjaavat työyksiköissä tapahtuneet läheltä piti tilanteet ja toteutuneet riskit säännöllisesti Graniteen. Läheltä piti tilanteet ja toteutuneet riskit käsitellään tiimien kk-palavereissa säännöllisesti. Henkilöstön kouluttaminen kaupungin riskienhallinnan työkaluihin.	Riittävän henkilöstöressurssin turvaamista ja perehdyttämismateriaalin tuottamista tukenut esim. osallistuminen NextLevel- hankkeeseen. Hyvää työnantajamielikuvaa kehitetty suunnitelmallisesti. Läheltä piti tilanteiden ja toteutuneiden riskien kirjaamisessa vielä kehitettävää.
Päätöksentekoprosessi	Vastuuhenkilöt päivittävät prosessikuvaukset ja tietovarantotiedot. Seurataan tietovarantotietojen ajantasaisuutta.	Tiedot ajan tasalla

Talouden toteuma 1-6/2024 Kajaanin Mamselli -liikelaitos yhteensä

29182 Kajaanin Mamselli liikelaitos — Tuloslaskelma (porautuminen tileille ja tositteille, kum. €)							
Tilihierarkia	MTA koko vuosi	MTA_kum	Toteuma_kum	Tot_kum_vs_MTA_kum (€)	Jäjellä MTA	Tot.-% MTA	Edellinen vuosi_kum
Liikevaihto	11 964 787	6 076 606	6 330 575	253 970	5 634 212	52,9%	6 291 553
Liiketoiminnan muut tuotot	210 851	92 775	97 356	4 581	113 495	46,2%	100 317
Muut tuet ja avustukset	210 851	92 775	96 993	4 218	113 858	46,0%	99 451
Muut toimintatuotot			363	363	-363		866
Materiaalit ja palvelut	-5 463 949	-2 786 465	-2 945 518	-159 053	-2 518 431	53,9%	-2 704 342
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 404 425	-1 203 243	-1 195 595	7 648	-1 208 830	49,7%	-1 111 174
Palvelujen ostot	-3 059 524	-1 583 221	-1 749 923	-166 701	-1 309 601	57,2%	-1 593 168
Henkilöstökulut	-5 695 850	-2 884 088	-3 040 300	-156 212	-2 655 550	53,4%	-3 102 837
Palkat ja palkkiot	-4 610 775	-2 350 344	-2 483 082	-132 738	-2 127 693	53,9%	-2 530 600
Henkilösivukulut	-1 085 075	-533 744	-557 218	-23 474	-527 856	51,4%	-572 237
Poistot ja arvonalentumiset	-12 624	-6 312		6 312	-12 624		-6 312
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 624	-6 312		6 312	-12 624		-6 312
Arvonalentumiset							
Liiketoiminnan muut kulut	-926 032	-463 153	-471 555	-8 402	-454 477	50,9%	-474 276
Liikelylijäämä (-alijäämä)	77 184	29 363	-29 442	-58 805	106 626	-38,1%	104 104
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-12 000	-6 000	-172	5 828	-11 828	1,4%	-374
Korkotuotot							
Muut rahoitustuotot			8	8	-8		4
Korvaus peruspääomasta	-12 000	-6 000		6 000	-12 000		
Muut rahoituskulut			-181	-181	181		-378
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	65 184	23 363	-29 615	-52 977	94 798	-45,4%	103 730
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	65 184	23 363	-29 615	-52 977	94 798	-45,4%	103 730
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	65 184	23 363	-29 615	-52 977	94 798	-45,4%	103 730

Talouden sopeuttamissuunnitelma

Talouden sopeuttamissuunnitelma

Talouden sopeuttamissuunnitelma toteutetaan ajalla 2023-2026. Palveluverkkoa koskevien toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu vuoteen 2029 saakka.

Talouden sopeuttamissuunnitelma sisältää euromääräisiä tavoitteita ja toimintatapojen uudistamiseen liittyviä tavoitteita. Toimintatapojen uudistamiseen liittyviin tavoitteisiin ei pystytä määrittämään tavoite-euroja tarkasti. Talousarvion laadinnan yhteydessä vuosittain tavoitteet tarkastellaan ja asetetaan euromääräiset tavoitteet. Talouden sopeuttamissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden euromääräiset toteumat raportoidaan puolivuositain.

Keino	Tavoite 2024	Tot. 30.6. €	Vastuutahot	Tila
Yleinen henkilöstösäästöavoite <ul style="list-style-type: none"> eläköitymisten hyödyntäminen määräaikaistuksien tarkastelu ja hyödyntäminen tehtävien tarkastelu ja uudelleenjärjestelyt henkilöstömäärän kehityksen ja rekryointitarpeiden tarkastelu ja arviointi toimialan johtoryhmässä tavoitteena henkilöstömäärän väheneminen 			Liikelaitoksen johtaja	Toteutuu osittain
Tilaus- ja henkilöstöravintolatoiminnan tarkastelut (oma tuotanto / ulkopuolinen toimija)	15 000 €	15 000 €.	Liikelaitoksen johtaja	Toteutuu
Oman toiminnan muokkaaminen ja sopeuttaminen <ul style="list-style-type: none"> esimerkiksi ruokahävikin tarkastelu. 			Liikelaitoksen johtaja	Toteutuu
Palvelutuotannon tarkastelu ja kehittäminen asiakkaiden kanssa <ul style="list-style-type: none"> tiivis yhteistyö asiakkaiden kanssa kaupunkitasoisten kustannussäästöjen aikaansaamiseksi puhtaanapidon taajuuksien ja laadun tarkastelu tilatarpeiden läpikäynti asiakkaiden kanssa 			Liikelaitoksen johtaja	Toteutuu
Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen mahdollisten palveluverkkopäätösten myötä syntyvä säästö puhtaanapito palveluissa. <ul style="list-style-type: none"> ei tuota säästöä liikelaitokselle, vaan toimialalle 			Liikelaitoksen johtaja	Ei toteudu

<ul style="list-style-type: none">• liikelaitos mukauttaa toiminnan volyymin (htv) vähentyneeseen palvelukysyntään				
YHTEENSÄ	15 000 €	15 000 €		Toteutuu